

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. rugpjūčio 10 d.
(OR. en)

10102/20

Tarpinstitucinė byla:
2020/0167 (NLE)

ENV 458
COMER 74

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės Ilzės JUHANSONĖS
gavimo data:	2020 m. rugpjūčio 7 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2020) 362 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės IV priedą pateikimo Europos Sąjungos vardu rengiantis Konvencijos šalių konferencijos 15-ajam susitikimui ir dėl Europos Sąjungos pozicijos dėl kitų Konvencijos šalių pasiūlymų iš dalies pakeisti IV ir kitus priedus

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2020) 362 final.

Pridedama: COM(2020) 362 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 08 07
COM(2020) 362 final

2020/0167 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų
tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės IV priedą pateikimo Europos
Sąjungos vardu rengiantis Konvencijos šalių konferencijos 15-ajam susitikimui ir dėl
Europos Sąjungos pozicijos dėl kitų Konvencijos šalių pasiūlymų iš dalies pakeisti IV ir
kitus priedus**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su Tarybos sprendimu dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti Bazelio konvencijos IV priedą pateikimo Europos Sąjungos vardu rengiantis Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės šalių konferencijos 15-ajam susitikimui (COP-15). Šalių konferenciją numatyta surengti 2021 m. liepos 19–30 d. Šis pasiūlymas taip pat apima Sąjungos derybinę poziciją dėl galimų kitų Šalių pasiūlytų atitinkamų priedų pataisų.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Bazelio konvencija dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės

Bazelio konvencija dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės (toliau – Konvencija) buvo priimta 1989 m. kovo 22 d. ir įsigaliojo 1992 m. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės yra Konvencijos šalys¹. Šiuo metu Konvencija saisto 187 šalis.

Konvencijos reikalavimai taikomi pavojingosioms atliekoms, apibrėžtoms Konvencijos 1 straipsnyje ir išvardytoms VIII priede, ir II priede išvardytoms kitoms atliekoms, t. y. buitinėms atliekoms, buitinių atliekų deginimo proceso likučiams, o nuo 2021 m. sausio 1 d. – ir tam tikrų tipų plastiko atliekoms. Be to, Konvencijos IX priede yra išvardytos atliekos, kurioms Konvencijos reikalavimai netaikomi, nebent tų atliekų sudėtyje būtų toks medžiagos, priskiriamos kuriai nors I priede nurodytai kategorijai, kiekis, kad atliekoms būtų būdingos III priede nurodytos pavojingosios savybės. Pavojingosios elektros ir elektroninės įrangos atliekos išvardytos VIII priede (A1180 įrašas), o nepavojingosios – IX priede (B1110 įrašas). II priede nėra jokio elektros ir elektroninės įrangos atliekoms skirtą įrašo.

Konvencijos IV priede išvardijamos ir apibūdinamos atliekų tvarkymo operacijos, kurios pagal Konvencijos 2 straipsnio 4 punkte pateiktą apibrėžtį laikomos šalinimu (tvarkymu). Konvencijoje terminas „šalinimas“ apima ir galutinio šalinimo operacijas, kaip antai šalinimą sąvartynuose ir deginimą (išvardytos IV priedo A skirsnyje), ir naudojimo (regeneravimo) operacijas, kaip antai perdirbimą ir kitas (išvardytos IV priedo B skirsnyje).

Įtraukimas į IV priedo sąrašą yra svarbus dėl to, kad atliekomis, kaip apibrėžta Konvencijos 2 straipsnio 1 punkte, laikomos tik „medžiagos arba daiktai, kurie tvarkomi, numatomi tvarkyti arba turi būti sutvarkyti“, o „tvarkymas“ reiškia „bet kurią operaciją, nustatytą šios Konvencijos IV priede“. Taigi Konvencijos reikalavimai taikomi tik IV priede išvardytoms šalinimo operacijoms. Todėl šis priedas turėtų apimti visas įmanomas atliekų tvarkymo operacijas, kurių pasitaiko arba gali pasitaikyti praktikoje, neatsižvelgiant nei į tai, ar jos atliekamos pagal nacionalinę ar tarptautinę teisę, nei į tai, ar jos laikomos saugiomis aplinkai. Priešingu atveju atsirastų Konvencijos reikalavimų taikymo spragų.

Pagrindiniai Konvencijos reikalavimai yra šie:

- VIII priedo pavojingųjų atliekų sąraše išvardytų atliekų eksporto iš EBPO šalių į EBPO nepriklausančias valstybes draudimas² ir

¹ Tarybos sprendimas 93/98/EEB dėl 1989 m. kovo 22 d. Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės patvirtinimo Bendrijos vardu, OL L 39, 1993 2 16, p. 1.

- atliekų, kurios įtrauktos į II priedo atliekų, kurias reikia tvarkyti specialiais būdais, sąrašą arba į VIII priedo pavojingųjų medžiagų sąrašą, bet kurioms netaikomas minėtas eksporto draudimas, eksporto, importo ir gabenimo tranzitu kontrolės sistema (tarptautinė išankstinio pranešimo apie sutikimą (IPS) tvarka). Pagal IPS tvarką reikalaujama, kad apie eksportą būtų iš anksto pranešama importo ir tranzito valstybių kompetentingoms institucijoms. Pranešimą turi teikti eksportuojančioji valstybė. Be to, ji gali reikalauti, kad tokius pranešimus jos kompetentingos institucijos kanalais teiktų atliekų gamintojai arba eksportuotojai. Pranešimai teikiami raštu ir juose pateikiami Konvencijos V A priede nurodyti pranešimai ir informacija. Atliekos gali būti eksportuojamos tik jei ir kai visos susijusios valstybės duoda raštišką sutikimą (Konvencijos 6 straipsnis).

2.2. Šalių konferencija

Bazelio konvencijos šalių konferencija – pagrindinis sprendimus pagal Konvenciją priimančias organas. Ji yra įgaliota atlikti priedų pakeitimus ir jos posėdžiai rengiami kas dvejus metus.

Konvencijos I, III, IV priedų ir atitinkamų IX priedo aspektų peržiūra pradėta Šalių konferencijos 12-ajame susitikime (COP–12) jos Sprendimu BC-12/1³.

Šalių konferencijos 13-ajame susitikime (COP–13) nuspręsta įsteigti minėtiems priedams peržiūrėti skirtą ekspertų darbo grupę, kurią sudaro 50 narių, paskirtų iš Šalių taip, kad būtų lygiateisiai geografiškai atstovaujama penkioms regioninėms Jungtinių Tautų grupėms. ES ir jos valstybės narės ekspertų darbo grupėje atstovauja Komisijos, Estijos, Lenkijos, Nyderlandų ir Vokietijos paskirti nariai. Rašytinius pareiškimus ir žodinius pasisakymus koordinuoja Tarybos Tarptautinių aplinkos klausimų darbo grupė. COP–13 susitarta, kad ekspertų darbo grupė pirmenybę teiks darbui, susijusiam su IV priedu ir atitinkamais IX priedo aspektais. 2017–2019 m. ES ir jos valstybės narės Konvencijos sekretoriui ir ekspertų darbo grupei pateikė preliminarious pasiūlymus dėl IV priedo pataisų.

Šalių konferencijos 14-ajame susitikime (COP–14) Sprendimu BC-14/16 ekspertų darbo grupės įgaliojimai buvo išplėsti jai pavedant peržiūrėti dar ir du esamus įrašus dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų, t. y. IX priedo B1110 įrašą ir jo porinį VIII priedo A1180 įrašą, taip pat I, III ir IV priedų persvarstymo pasekmes kitiems Konvencijos priedams ir atitinkamiems Šalių konferencijos sprendimams. COP–14 sprendimu BC-14/16 ekspertų darbo grupės paprašyta tęsti savo darbą numčius, kad dėl IV priedo, VIII priedo A1180 įrašo ir IX priedo B1110 įrašo pataisų pasiūlymų bus deramasi ir galbūt jie bus priimti Šalių konferencijos 15-ajame susitikime (COP–15).

Tam atvejui, jei Šalys norėtų teikti pasiūlymų COP–15, ekspertų darbo grupė joms pateikė apsvairstyti keletą rekomendacijų ir galimybių. Bazelio konvencijos sekretoriato nustatytas pasiūlymų dėl Konvencijos priedų pakeitimų teikimo terminas baigiasi 2020 m. gruodžio 4 d., atsižvelgiant į tai, kad Šalių konferencija iš 2021 m. gegužės mėn. nukelta į liepos mėn.

Pasiūlymų tikslas – iš dalies pakeisti ir aiškiau išdėstyti Konvencijos IV priede išvardytų šalinimo operacijų apibūdinimus. Jei pasiūlymai bus priimti, padidės teisinis aiškumas ir bus lengviau kontroliuoti atliekų vežimą ir užkirsti kelią neteisėtam vežimui. Jie taip pat

² 2019 m. gruodžio mėn. įsigaliojusi Konvencijos 4A straipsniu draudžiamas bet koks pavojingųjų atliekų, kurioms taikoma Konvencija, tarpvalstybinis vežimas iš bet kurios į VII priedą įrašytos šalies (Šalys ir kitos valstybės, kurios yra EBPO narės, ES ir Lichtenšteinas) į VII priedą neįrašytas valstybes.

³ Daugiau informacijos pateikta Bazelio konvencijos svetainėje <http://www.basel.int/Implementation/LegalMatters/LegalClarity/ReviewofAnnexes/AnnexesI,III,IVandrelatedaspectsofAnnexes/tabid/6269/Default.aspx>.

pasitarnaus siekiant, kad atliekos visame pasaulyje būtų tvarkomos aplinkai saugiais būdais, ir padės kurti pasaulinę žiedinę ekonomiką.

ES ir jos valstybės narės Konvencijos sekretoriui ir ekspertų darbo grupei 2017–2019 m. pateikė preliminarų pasiūlymų dėl IV priede pateikto šalinimo operacijų sąrašo. Tie pasiūlymai buvo aptarti su kitoms Šalims atstovaujančiais ekspertų darbo grupės nariais. Ekspertų darbo grupė taip pat aptarė rekomendacijas dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų klasifikavimo VIII ir IX prieduose.

Jei COP–15 pavyks susitarti dėl pataisų, jos turės būti perkeltos į ES atliekų pagrindų direktyvą 2008/98/EB⁴ (Konvencijos IV priedą atitinkantis atliekų tvarkymo operacijų sąrašas) ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006) dėl atliekų vežimo⁵ (konkretūs įrašai dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų, suderinant su Konvencijos VIII ir IX priedais).

2.3. Numatomas aktas

Tarybos sprendimo pasiūlymu siūloma:

iš dalies pakeisti Konvencijos IV priedą – įtraukti bendrą įvadą, pakeisti antraštes ir įvadinį tekstą išskiriant ir paaiškinant galutinio šalinimo ir naudojimo sąvokas ir nurodant, kad apimamos visos atliekų tvarkymo operacijos;

atnaujinti ir aiškiau išdėstyti IV priede pateiktus atliekų tvarkymo operacijų apibūdinimus ir užtikrinti, kad Konvencijos reikalavimai būtų taikomi visoms operacijoms, taip pat ir tarpinėms.

Šis Tarybos sprendimo pasiūlymas iš principo taip pat apima Sąjungos derybinę poziciją (ji gali būti koordinuojama vietoje), kurios bus laikomasi tuo atveju, jei kitos Šalys pasiūlytų papildomų atitinkamų priedų pataisų. Tie pasiūlymai gali būti susiję su IV priede pateiktu atliekų tvarkymo operacijų sąrašu ir įrašais dėl elektros bei elektroninės įrangos atliekų, kurie šiuo metu yra Konvencijos VIII ir IX prieduose ir taip pat galėtų būti įtraukti į II priedą.

Konvencijos priedų pataisos turės būti įgyvendintos iš dalies pakeičiant Direktyvą 2008/98/EB ir Reglamentą (ES) Nr. 1013/2006. Direktyvoje 2008/98/EB pateiktas Konvencijos IV priedą atitinkantis atliekų tvarkymo operacijų sąrašas, o Reglamente (EB) Nr. 1013/2006 – konkretūs įrašai dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų, atitinkantys Konvencijos VIII ir IX prieduose esančius atitinkamus įrašus.

Veiklos vykdytojams ir valdžios institucijoms aktualūs su eksportu iš ES susiję pasikeitimai priklausys nuo sutartų pakeitimų pobūdžio (visų pirma nuo to, kurie priedai galiausiai bus iš dalies pakeisti), atliekų rūšies ir paskirties valstybių.

Konvencijos IV priedo pataisos neturės jokio tiesioginio poveikio atliekų eksportui ar kitokiam vežimui – jomis bus aiškiau išdėstyti atliekų tvarkymo operacijų, kurios turi būti atliekamos po atliekų vežimo, apibūdinimai. Tai palengvins atliekų vežimo kontrolę valdžios institucijoms ir padės joms taikyti Konvencijos reikalavimus siekiant užkirsti kelią neteisėtam vežimui. Tai taip pat pasitarnaus siekiant, kad atliekos visame pasaulyje būtų tvarkomos aplinkai saugiais būdais, ir padės kurti pasaulinę žiedinę ekonomiką.

Jei į Konvencijos II arba VIII priedus bus įtraukta papildomų elektros ir elektronikos įrangos atliekų kategorijų ir dėl jų bus iš dalies pakeistas Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 V priedas, tų kategorijų atliekų eksportas iš ES į EBPO nepriklausančias valstybes bus draudžiamas

⁴ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų su pakeitimais, OL L 312, 2008 11 22, p. 3.

⁵ 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo su pakeitimais, OL L 190, 2006 7 12, p. 1.

pagal Reglamento (ES) Nr. 1013/2006 36 straipsnį. Tokias atliekas eksportuojant iš vienos EBPO šalies į kitą iš principo reikės taikyti IPS tvarką. Šias Konvencijos pataisas perkėlus į Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006, pagal jo 3 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktį į Bazelio konvencijos II arba VIII priedus naujai įtrauktų atliekų vežimui ES viduje taip pat bus taikoma pranešimo procedūra.

Konvencijos priedų keitimo procedūra nustatyta jos 17 ir 18 straipsniuose. Remiantis ta procedūra, pataisą siūlo Šalis, o sekretoriatas ne vėliau kaip likus šešiams mėnesiams iki Šalių konferencijos susitikimo pasiūlymą išplatina visoms Šalims. Visos tokios pataisos privalo būti priimtos Šalių konferencijos susitikime. Numatomas aktas taps privalomas Šalims pagal Konvencijos 18 straipsnio 2 dalies c punktą, kuriame nustatyta: „praėjus šešiams mėnesiams nuo tos dienos, kai Depozitarijus išplatino pranešimą, priedas įsigalioja visoms šios Konvencijos arba bet kurio jos protokolo Šalims, neatsiuntusioms pranešimo, kaip nurodyta b) papunktyje“.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Sąjunga turėtų pateikti su Konvencijos IV priedu susijusius pasiūlymus, kuriais:

- iš dalies keičiamas IV priedas įtraukiant bendrą įvadą, kuriame aiškiai išskiriamos galutinio šalinimo ir naudojimo sąvokos, aiškiau nurodant, kad apimamos visos praktikoje pasitaikančios arba galinčios pasitaikyti atliekų tvarkymo operacijos, nepriklausomai nuo jų teisinio statuso ir nuo to, ar jos laikomos saugiomis aplinkai, ir kad apimamos ir tos operacijos, kurios vykdomos prieš pateikiant atliekas kitoms operacijoms, t. y. tarpinės operacijos;
- iš dalies keičiamas IV priedas įtraukiant antraštes ir įvadinius tekstus, kuriais paaiškinama, ką reiškia operacijos, kurios nėra atliekų naudojimo operacijos (IV priedo A skirsnis), ir naudojimo operacijos (IV priedo B skirsnis), ir
- iš dalies keičiami IV priedo esamų operacijų apibūdinimai ir į jį įtraukiama naujų operacijų, siekiant, *inter alia*, atnaujinti ir aiškiau išdėstyti operacijų apibūdinimus atsižvelgiant į mokslo, technikos ir kitus pokyčius, įvykusius nuo Konvencijos priėmimo 1989 m., ir įtraukiant į jį visa apimančias nuostatas užtikrinama, kad Konvencijos reikalavimai būtų taikomi ir visoms konkrečiai nepamintoms operacijoms.

Minėtais pasiūlymais siekiama:

- užtikrinti, kad Konvencijoje numatyti atitinkami kontrolės mechanizmai būtų tinkami visapusiškai taikyti ir, jei bus priimti, pagerintų atliekų vežimo kontrolę ir padėtų užkirsti kelią neteisėtam jų vežimui;
- padidinti teisinį aiškumą ir pagerinti atliekų tvarkymo operacijų bendrą supratimą ir aiškinimą tarp Šalių ir
- remti aplinkai saugų atliekų tvarkymą visame pasaulyje ir padėti kurti pasaulinę žiedinę ekonomiką.

Jei kitos Šalys pasiūlytų atitinkamų priedų pataisų, kuriomis būtų galima pasiekti tų pačių tikslų, kurių siekiama Sąjungos pasiūlymu, Sąjunga iš principo galėtų tokiems pasiūlymams pritarti. Jie gali būti susiję su IV priede pateiktu operacijų sąrašu ir šiuo metu atitinkamai VIII ir IX prieduose esančiais įrašais A1180 ir B1110 dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų, taip pat su naujais į II priedą (atliekų, kurias reikia tvarkyti specialiais būdais, kategorijų sąrašą) įtraukti siūlomais įrašais dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų. Priėmus pasiūlymus dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų klasifikavimo II ir VIII prieduose, būtų

įmanoma užtikrinti, kad minėti tikslai būti pasiekti tvarkant vieną iš didžiausių susirūpinimą dėl aplinkos ir sveikatos keliančių atliekų srautų, kuris taip pat gali būti vienu iš didžiausių indėlių į žiedinės ekonomikos kūrimą.

Konvencijos nuostatos Sąjungoje įgyvendinamos Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų, kurios I ir II prieduose pateikti atliekų tvarkymo operacijų sąrašai atitinka Bazelio konvencijos IV priedą, ir Reglamentu (EB) Nr. 1013/2006, kuriuo reglamentuojamas eksportas iš Sąjungos ir importas į ją, taip pat vežimas iš vienos valstybės narės į kitą (1 straipsnis). Ši direktyva ir reglamentas taikomi ir Europos ekonominėje erdvėje (EEE).

Priėmus Konvencijos II ir VIII priedų pataisas, jas reikėtų perkelti į Sąjungos teisę, konkrečiau – į Direktyvą 2008/98/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006. Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 pakeitimai galėtų reikšti, kad naujai į II priedą įtrauktų kategorijų atliekų vežimui ES ir EEE viduje bus taikomos naujos kontrolės priemonės, o jų eksportas į EBPO nepriklausančias valstybes bus uždraustas. Ši padėtis dėl minėtų priežasčių būtų pageidaujama eksporto iš ES atveju, tačiau vežant perdirbti skirtas atliekas ES ir EEE viduje ji galėtų sudaryti nepageidaujamų problemų, nes reikėtų taikyti naujas pranešimų teikimo procedūras. Tokių atliekų vežimui jau taikomi Sąjungos atliekų teisės aktuose nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimai ir įvedus naujų administracinių procedūrų perdirbti atliekas ES gali tapti sudėtingiau ir brangiau, o nauda aplinkai būtų nedidelė.

Siekiant Sąjungoje ir EEE išlaikyti dabartinę padėtį, t. y. Konvencijos kontrolės sistemos netaikyti, apie atitinkamas nuostatas pagal Konvencijos 11 straipsnį reikėtų pranešti Konvencijos sekretoriui ir imtis būtinų veiksmų pagal EBPO sprendimą. Konvencijos 11 straipsnyje nustatyta, kad Šalys gali sudaryti dvišales, daugiašales ar regionines sutartis arba susitarimus dėl tarpvalstybinio atliekų pervežimo, jei tos sutartys ir susitarimai atitinka Konvencijoje numatytą reikalavimą atliekas tvarkyti aplinkai saugiu būdu. Sutarčių arba susitarimų reikalavimai dėl atliekų tvarkymo saugumo aplinkai negali būti mažiau griežti negu numatyti Konvencijoje, ypač atsižvelgiant į besivystančių valstybių interesus. Pranešimai pagal 11 straipsnį buvo pateikti, pvz., dėl EBPO sprendimo.

Taigi šiame Tarybos sprendimo pasiūlyme numatoma, kad remdamasi Konvencijos 11 straipsniu Sąjunga praneš apie tas naujų kategorijų atliekų vežimui Sąjungos ir EEE viduje taikomas nuostatas, kurios skiriasi nuo numatomo akto nuostatų, ir nurodys, kad mūsų nuostatos grindžiamos su Konvencija suderinama aplinkai saugaus atliekų tvarkymo sistema. Be to, reikės pasirūpinti, kad apie minėtą situaciją būtų informuotas EBPO sekretoriatas, nes Konvencijos priedų pataisos yra susijusios su minėtu EBPO sprendimu.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Bazelio konvencijos šalių konferencija yra Konvencija įsteigtas organas.

Aktas, kurį turi priimti Šalių konferencija, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis Konvencijos 18 straipsniu, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę. Tai turės įtakos ES teisės aktų, konkrečiai Direktyvos 2008/98/EB ir Reglamento (EB) Nr. 1013/2006, taikymo sričiai ir turiniui. Ta direktyva ir reglamentu yra įgyvendinama Konvencija,

inter alia, nustatant atliekų tvarkymo operacijų sąrašą ir eksporto iš Sąjungos, importo į ją ir vežimo iš vienos valstybės narės į kitą procedūras. Direktyva ir reglamentas taikomi ir EEE. Priimtose Konvencijos priedų pataisos turėtų būti įgyvendintos minėtais direktyva ir reglamentu, išskyrus nuostatas dėl atliekų vežimo ES viduje.

Numatomu aktu Konvencijos institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su aplinkos apsauga.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės IV priedą pateikimo Europos Sąjungos vardu rengiantis Konvencijos šalių konferencijos 15-ajam susitikimui ir dėl Europos Sąjungos pozicijos dėl kitų Konvencijos šalių pasiūlymų iš dalies pakeisti IV ir kitus priedus

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Bazelio konvencija dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės (toliau – Konvencija) įsigaliojo 1992 m. ir Sąjungos vardu buvo patvirtinta Tarybos sprendimu 93/98/EEB⁶;
- (2) Konvencija Sąjungoje įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1013/2006⁷; 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB dėl atliekų⁸ pateiktas Konvencijos IV priede nustatytas atliekų tvarkymo operacijų sąrašas;
- (3) Konvencijos 15 straipsnio 5 dalies b punkte nustatyta, kad Šalių konferencijoje svarstomos ir prireikus priimamos Konvencijos ir jos priedų pataisos. Konvencijos pataisos priimamos Šalių konferencijos susitikime;
- (4) Remiantis pagal Konvencijos 17–18 straipsnius Sąjungos ar bet kurios kitos Konvencijos šalies patektu pasiūlymu, 2021 m. liepos mėn. įvyksiančiame Šalių konferencijos 15-ajame susitikime gali būti svarstomos Konvencijos II, IV, VIII ir IX priedų pataisos;
- (5) Sąjunga turėtų pateikti pasiūlymus iš dalies pakeisti Konvencijos IV priedą: įtraukti bendrą įvadą, kuriame aiškiai išskiriamos galutinio šalinimo ir naudojimo sąvokos, ir aiškiau nurodyti, kad apimamos visos praktikoje pasitaikančios arba galinčios pasitaikyti atliekų tvarkymo operacijos, nepriklausomai nuo jų teisinio statuso ir nuo to, ar jos laikomos saugiomis aplinkai, ir kad apimamos ir tos operacijos, kurios vykdomos prieš pateikiant atliekas kitoms operacijoms, t. y. tarpinės operacijos;

⁶ 1993 m. vasario 1 d. Tarybos sprendimas 93/98/EEB dėl Konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės (Bazelio konvencija) patvirtinimo Bendrijos vardu (OL L 39, 1993 2 16, p. 1).

⁷ 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo su pakeitimais, OL L 190, 2006 7 12, p. 1.

⁸ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų su pakeitimais, OL L 312, 2008 11 22, p. 3.

įtraukti antraštes ir įvadinius tekstus, kuriais paaiškinama, ką reiškia galutinio šalinimo operacijos (IV priedo A skirsnis) ir naudojimo operacijos (IV priedo B skirsnis), ir atnaujinti ir aiškiau išdėstyti operacijų apibūdinimus atsižvelgiant į mokslo, technikos ir kitus pokyčius, įvykusius nuo Konvencijos priėmimo 1989 m., ir įtraukiant bendras nuostatas užtikrinti, kad Konvencijos reikalavimai būtų taikomi ir visoms konkrečiai nepaminiėoms operacijoms;

- (6) IV priede pateikti atliekų tvarkymo operacijų apibūdinimai yra bendro pobūdžio ir juos būtų galima išdėstyti aiškiau. Todėl Sąjunga turėtų sutikti, kad Šalių konferencijos atstovai rengtų aiškinamuosius pranešimus arba gaires siekiant aiškiau apibūdinti tas operacijas. Šiuose pranešimuose ar gairėse turėtų būti pateikti operacijų, kurioms jie taikomi, paaiškinimai ir pavyzdžiai; pranešimai ir gairės neturėtų būti įtraukti į Konvencijos tekstą;
- (7) minėtais pasiūlymais siekiama: užtikrinti, kad Konvencijoje numatyti atitinkami kontrolės mechanizmai būtų taikomi visapusiškai ir, jei bus priimti, taip pagerintų atliekų vežimo kontrolę; sudaryti palankesnes sąlygas užkirsti kelią neteisėtam atliekų vežimui; padidinti teisinį aiškumą ir įtvirtinti atliekų tvarkymo operacijų bendrą supratimą ir aiškinimą tarp Šalių ir remti aplinkai saugų atliekų tvarkymą visame pasaulyje ir padėti kurti pasaulinę žiedinę ekonomiką;
- (8) Sąjunga taip pat turėtų iš principo pritarti kitų Konvencijos šalių pasiūlytomis paskesnėms pataisoms, susijusioms su IV priede pateiktu atliekų tvarkymo operacijų sąrašu, šiuo metu atitinkamai VIII ir IX prieduose esančiais įrašais A1180 ir B1110 dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų ir su naujais į II priedą (atliekų, kurias reikia tvarkyti specialiais būdais, kategorijų sąrašą) įtraukti siūlomais įrašais dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų, su sąlyga, kad tais pasiūlymais būtų galima pasiekti tų pačių tikslų, kurių siekiama Sąjungos pasiūlymu;
- (9) numatomas aktas (dėl Konvencijos priedų pakeitimų) bus privalomas Sąjungai ir turės įtakos jos teisės aktų, konkrečiai Direktyvos 2008/98/EB ir Reglamento (EB) Nr. 1013/2006, taikymo sričiai ir turiniui, todėl tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Šalių konferencijoje;
- (10) tikslinga siekti, kad dabartinė nepavojingųjų elektros ir elektroninės įrangos atliekų vežimo Sąjungos ir EEE viduje padėtis išliktų nepakitusi ir nereikėtų naudoti kontrolės sistemos, kurią naudoti gali tekti, jei įrašas apie tokį vežimą būtų įtrauktas į Konvencijos II priedą. Tuo tikslu Sąjunga prireikus turėtų pasinaudoti EBPO sprendime⁹ nustatytais procedūromis ir dvišalių, daugiašalių ar regioninių sutarčių arba susitarimų dėl pavojingųjų ar kitokių atliekų tarpvalstybinio vežimo sudarymo su Šalimis arba ne Šalimis pagal Konvencijos 11 straipsnį procedūra¹⁰, siekdama užtikrinti, kad priėmus Konvencijos II priedo pataisas nepavojingųjų atliekų vežimui Sąjungos ir EEE viduje nebūtų taikoma papildoma kontrolė,

⁹ Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos tarybos sprendimas C(2001)107/FINAL dėl Sprendimo C(92)39/FINAL dėl naudojimo operacijoms numatytų atliekų tarpvalstybinio vežimo kontrolės peržiūros (EBPO sprendimas).

¹⁰ Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Sąjunga jau perėjusi į tolesnį Bazelio konvencijos 11 straipsnyje nustatytos procedūros naudojimo etapą, todėl jos minėti šiame Tarybos sprendime galbūt nebūtina.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Bazelio konvencijos šalių konferencijos 15-ajame susitikime Sąjunga siekia šių tikslų:
 - (a) užtikrinti, kad Konvencijoje numatyti atitinkami kontrolės mechanizmai būtų taikomi visapusiškai ir taip pagerintų atliekų vežimo kontrolę ir padėtų užkirsti kelią neteisėtam atliekų vežimui;
 - (b) padidinti teisinį aiškumą ir pagerinti IV priede nurodytų šalinimo operacijų bendrą supratimą ir aiškinimą tarp Šalių;
 - (c) remti aplinkai saugų atliekų tvarkymą visame pasaulyje ir padėti kurti pasaulinę žiedinę ekonomiką.
2. Rengiantis Bazelio konvencijos šalių konferencijos 15-ajam susitikimui ir siekiant 1 dalyje išvardytų tikslų, Sąjunga pateikia pasiūlymus, kuriais:
 - (a) iš dalies keičiamas IV priedas įtraukiant bendrą įvadą, kuriame aiškiai išskiriamos galutinio šalinimo ir naudojimo sąvokos, aiškiau nurodant, kad apimamos visos praktikoje pasitaikančios arba galinčios pasitaikyti atliekų tvarkymo operacijos, nepriklausomai nuo jų teisinio statuso ir nuo to, ar jos laikomos saugiomis aplinkai, ir kad apimamos ir tos operacijos, kurios vykdomos prieš pateikiant atliekas kitoms operacijoms, t. y. tarpinės operacijos;
 - (b) iš dalies keičiamas IV priedas įtraukiant antraštes ir įvadinius tekstus, kuriais paaiškinama, ką reiškia galutinio šalinimo operacijos (IV priedo A skirsnis) ir naudojimo operacijos (IV priedo B skirsnis), ir
 - (c) atnaujinami ir aiškiau išdėstomi IV priede nurodytų operacijų apibūdinimai atsižvelgiant į mokslo, technikos ir kitus pokyčius, įvykusius nuo Konvencijos priėmimo 1989 m., ir į tą priedą įtraukiant visa apimančias nuostatas užtikrinama, kad Konvencijos reikalavimai būtų taikomi ir visoms konkrečiai nepaminiėtoms operacijoms.
3. Išsamus a–c punktus atitinkantis pasiūlymas pridedamas prie šio sprendimo. Komisija Sąjungos vardu pateiks šį pasiūlymą Konvencijos sekretoriatui.
4. Sąjunga turėtų pritarti siūlymui, kad Konvencijos šalių konferencijos atstovai rengtų aiškinamuosius pranešimus arba gaires siekiant aiškiau apibūdinti IV priede nurodomas šalinimo operacijas. Tie aiškinamieji pranešimai ir gairės neturėtų būti įtraukti į Konvencijos tekstą.

2 straipsnis

Sąjunga gali pritarti kitų Konvencijos šalių siūlomoms pataisoms, susijusioms su:

1. IV priede patektu atliekų tvarkymo operacijų sąrašu;
2. šiuo metu atitinkamai VIII ir IX prieduose esančiais įrašais A1180 ir B1110 dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų ir
3. naujais į II priedą (atliekų, kurias reikia tvarkyti specialiais būdais, kategorijų sąrašą) įtraukti siūlomais įrašais dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų,

su sąlyga, kad jie padeda siekti 1 straipsnio 1 dalyje išvardytų Sąjungos tikslų.

3 straipsnis

Atsižvelgdami į Konvencijos šalių konferencijos 15-ojo susitikimo eigą, Sąjungos atstovai, pasikonsultavę su valstybėmis narėmis, gali be papildomo Tarybos sprendimo vietoje surengtuose koordinavimo posėdžiuose susitarti dėl 1 ir 2 straipsniuose nurodytos pozicijos koregavimo.

4 straipsnis

Jei Bazelio konvencijos šalių konferencijos 15-ajame susitikime atitinkami Konvencijos priedai bus iš dalies pakeisti, Sąjunga prireikus imasi priemonių, kurių reikalaujama pagal EBPO sprendimą ir Konvencijos 11 straipsnį¹¹, siekdama užtikrinti, kad nebūtų padarytas poveikis dabartinei nepavojingųjų atliekų vežimo Sąjungos ir EEE viduje kontrolei.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

¹¹ Žr. 10 išnašą.